

STUDIU PRIVIND GEOMETRIA RAVENELOR ÎN PODIȘUL MOLDOVEI

Unitatea elaboratoare: UNIVERSITATEA „STEFAN CEL MARE” SUCEAVA,
DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE

Autori : Maria Rădoane, N. Rădoane, I. Cristea, L. Popescu

Descriere generală:

Masuratorile si observatiile sistematice asupra dinamicii ravenelor, necesare în construirea modelelor de evolutie sunt relativ putine si inconsistente; aceasta rezulta în mod firesc si din cauza cheltuielilor mari pe care le presupune un program extins de masuratori. Geomorfologia, prin instrumentele ei de analiza, ofera repere indirekte de realizare a modelelor de prognoza. Aceste repere constau în puterea de diagnoza a parametrilor morfometrii a unei forme de relief.

O activitate importantă în teren este prelevarea probelor de rocă în care este adâncită ravena. Pentru ravenele eșantion din Podișul Moldovenesc, probele au fost prelevate din puncte distanțate la 1 m, de la suprafață, pe o adâncime de 5 - 10 cm. Toate grupele de variabile au fost cuantificate în funcție de punctul de obârșie a ravenei (sau vârful ravenei), având în vedere că zonele de obârșie a ravenelor se modifică foarte rapid și atrag modificări ale tuturor parametrilor geometrici din aval.

Analiza probelor eșantionate a constat din determinarea granulometriei (prin metoda sedimentării) pentru depozitele din fiecare punct de prelevare. Cu ajutorul curbelor granulometrice cumulative s-au evaluat diametrele caracteristice și procentele de argilă, silt și nisip. De asemenea, s-au obținut prin formule ce descriu forma repartițiilor granulometrice: media, mediana, asimetria și kurtosisul. În final, parametrul M a fost calculat pentru fiecare secțiune transversală de ravenă.

$$M = \frac{SC \cdot B + SB \cdot 2D}{B \cdot 2D}$$

unde SC este procentul de silt - argilă din depozitele de fund ale secțiunii ravenei; SB reprezintă procentul de silt - argilă din depozitele din malurile ravenei; D este adâncimea maximă a ravenei (m) iar B, lățimea ravenei (m).

Rezultatele acestui studiu sunt sintetizate în urmatoarele sectiuni:

1. dezvoltarea alometrică a ravenelor;
2. efectul compozitiei granulometrice a depozitelor din ravene;

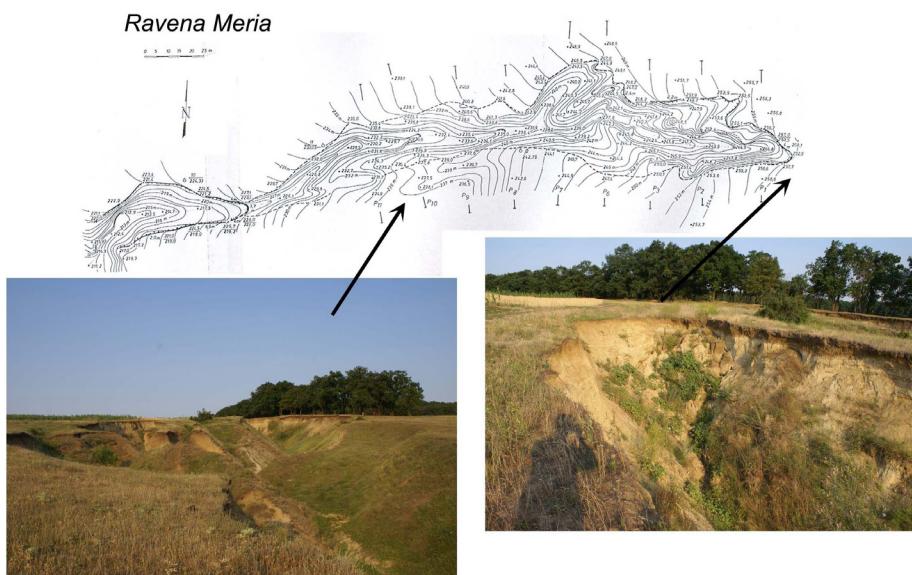

Fig. 1. Ravena Meria.
Plan de situație obținut
prin ridicare topografică.

Tabelul 1. Ecuatii alometrice ale variabilelor morfometrice ale ravenei Ceplenita în functie de distanta de la vârful ravenei (DFV)

Nr. crt.	Variabila dependenta	a	b	r	$r^2 \times 100$	ESE
1	Suprafata sectiunii transversale (SS)	$3,08 \times 10^{-6}$	3,116	0,947	89,7	0,309
2	Energia maxima (EM)	0,043	1,127	0,969	93,9	0,084
3	Suprafata desfasurata a ravenei (SD)	0,076	1,636	0,772	59,6	0,095
4	Adâncimea maxima (HM)	0,00069	1,608	0,929	86,3	0,188
5	Latimea (B)	0,00169	1,810	0,916	83,9	0,233
6	Raport latime adâncime (F)	0,257	0,605	0,841	70,7	0,114
7	Perimetru (P)	0,00021	2,251	0,914	83,5	0,294
8	Panta pe versant (IV)	21,43	-0,261	0,563	31,7	0,113
9	Panta pe talweg (IA)	20,56	-0,204	0,407	16,6	0,134
10	Raza hidraulica (RH)	0,223	0,697	0,856	74,9	0,118
11	Raportul de forma (RF)	0,0042	0,856	0,854	72,9	0,153
12	Adâncimea medie (H_m)	0,0018	1,308	0,945	89,4	0,133
13	Coeficientul de forma (CF)	0,384	0,301	0,679	46,1	0,095
14	Volumul de material dizlocat (W)	0,000037	3,151	0,894	79,9	0,463
15	Volumul de aport din mal (WM)	$3,5 \times 10^{-7}$	3,924	0,855	73,1	0,699
16	Volumul de aport din adâncire (WA)	0,00084	2,309	0,860	74,0	0,402
17	Raport WM/WA	0,00033	1,683	0,719	51,7	0,478

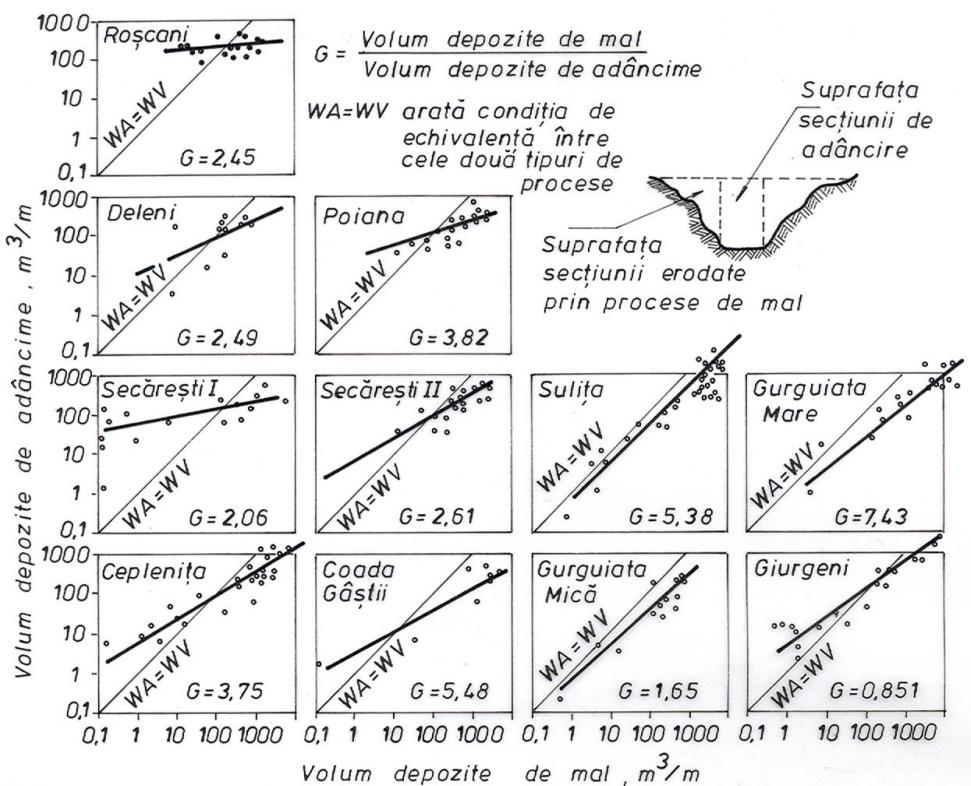

Fig. 2. Rata dezvoltării ravenelor în suprafață și în adâncime

Studiul a relevat faptul că dezvoltarea ravenelor în secțiune transversală (SS) și ca suprafață desfasurată (SD) are loc în funcție de creșterea distanței de la vârful ravenei (DVF; fig. 2). Constatam că variabila independentă explică în proporție de 90% varianta parametrilor exemplificati separat pentru fiecare ravenă. Încercarea de a pune în corelație întreaga populație de ravene (amonte de 133 secțiuni transversale) a dus, asa cum era de asteptat, la o reducere

sensibila a coeficientilor de corelatie, ca efect direct al faptului ca nu toate ravenele au acelasi ritm decrestere alometrica. Din aceasta analiza se desprinde observatia generala ca abordarea în conceptie alometrica reprezinta un mijloc valoros de evaluare a variatiilor spatiale în proprietatile unor forme de relief cum sunt albiile de râu sau ravenele. Analiza confirma aplicabilitatea si valoarea conceptului de schimbare alometrica în studiile asupra formei ravenelor.

Principalele caracteristici:

- Studiul oferă un tablou detaliat a stării de degradare a terenurilor dintr-o zonă importantă a României
- Permite stabilirea criteriilor și nivelului factorilor de risc pe terenurile agricole
- Permite evaluarea și cuantificarea parametrilor de stare și de rezistență a terenurilor predispuși ravenării
- Permite elaborarea de hărți tematice privind riscul la ravenare al unor versanți cu folosințe agricole

Eficiența economică:

- Creșterea calității și eficienței activităților de proiectare și exploatare a lucrărilor îmbunătățiri funciare din bazine hidrografice cu folosință predominant agricolă
- Oferă informațiile de bază pentru realizarea unei exploatari optime a terenurilor în pantă cu potențial de ravenare prin cunoașterea și managementul modern al tuturor factorilor de influență
- Îmbunătățirea condițiilor de mediu

Domenii de aplicabilitate:

- Exploatarea terenurilor agricole situate pe pante cu potențial de degradare
- Proiectarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și de construcții pe terenurile în pantă
- În domeniul învățământului pentru dezvoltarea curriculumului în domeniul geografiei, științei mediului și.a.

Beneficiari potențiali:

- Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor
- Unități academice și de învățământ
- Unitățile de proiectare și execuție a lucrărilor de îmbunătățiri funciare
- Inspectoratele județene de Protecție a Mediului
- Regia Autonomă „Apele Române”
- Autoritățile locale

Persoana (persoanele) de contact:

- Dr. Maria Rădoane
- Adresa: Universitatea „Stefan cel Mare” Suceava, str. Universității, 13, Suceava 722029
- Tel. 0230 216 147 int.133
- Fax. 0230 52 00 80
- Website: www.atlas.usv.ro
- E-mail: radoane@usv.ro